

Oponentský posudek na práci L. Vacatové: Facebook: Společenská komunikace on-line

Předložená diplomová práce se věnuje rozvíjejícímu se fenoménu sociálních sítí, konkrétně sociální síti Facebook. Autorka se snaží představit fenomén sociálních sítí a Internetu, vykládá teorie vhodné pro popis sociálních sítí a sociálního kapitálu a poté popisuje výsledky výzkumného šetření provedeného na části sociální sítě Facebook jejíhož života se aktivně účastní.

Práce je řemeslně dobře zvládnutá, má logické členění na teoretickou a empirickou část (i když k řazení kapitol v teoretické části mám výhrady – viz dále). Autorka si vybrala zajímavý fenomén, vždyť Facebook stojí např. i za současnou „vajíčkovou válkou“ a sledujeme díky tomu zajímavý výsek reality, která již dávno není jen virtuální.

Pozitivně na práci hodnotím zejména neotřelý nápad i metody zpracování informací (kombinace dotazníkového šetření sít'ové analýzy). Velice slušná je teoretická část, kde autorka popisuje relevantní teorie sociálního kapitálu (Bourdieu, Coleman, Burt) a uvažuje nad možnostmi jejich využití v prostředí sociálních sítí a jejich kombinováním. Také další teoretické přístupy (Granovetter a jeho síla slabých vazeb) a šíření informací v dnešní společnosti (Gladwell) plní svou úlohu a jsou využity v empirické části. Jasně je vytýčen cíl práce i sledované „hypotézy“. Empirická část je slušně zvládnuta, ale mohla být dle mého názoru detailnější a mohla se snažit jasněji získat nové zajímavé poznatky pro jejich další prověřování. Takto jde hlavně o popisy (kvantitativní i kvalitativní) a zajímavá zjištění je nutno převážně vyčíst mezi řádky. Nezpochybňuji, že sběr data jejich analýza zabraly autorce mnoho času, proto je škoda, že není vše dostatečně využito.

Přejdou nyní k některým výtkám k předložené práci.

- 1) Hlavní výtka byla již výše formulována. Autorka získala bohatý empirický materiál, ale jeho využití je pouze částečné. Mnohá zjištění nejsou plně dokumentována na datech, z oblasti sít'ové analýzy jsou výsledky užívány jen okrajově.
- 2) Dotazník používaný pro vlastní výzkum není úplně vhodně navrhnut. Je sice rozdělen do dvou logických částí (nejdříve část s uzavřenými a poté část s otevřenými otázkami), ale pořadí bloků otázek mělo být opačné. Takto je možné, že odpovědi ve druhé části jsou více či méně ovlivněny otázkami a nabízenými odpověďmi z části první. Je to zbytečné zkreslení, kterému bylo možné se snadno vyhnout.

- 3) Z hlediska členění teoretické části bylo vhodné přehození kapitol druhé a třetí. Je lépe nejdříve popsat fenomén sociálních sítí, terminologii apod. a teprve poté v tomto kontextu vysvětlit teoretické koncepce.
- 4) Opakují se pravopisné chyby – servery neposkytovali (s.33, ř.15), jednotlivý respondenti (s. 55, ř. 12), psát kamarádovy (s. 58, ř. 24) atd.
- 5) Pojem inovátoři není jednotně užíván. V teoretické části se vychází z klasické marketingové teorie a dochází k definování pojmu. V empirické části (6.5.5) je ale s pojmem pracováno úplně jinak.
- 6) Jen na okraj poznamenávám, že popisované varování EK před Facebook je mediální zkreslení (mýtus?) resp. výmysl. Z původní tiskové zprávy EK je jasné, že záměr byl varovat mladé před nástrahami Internetu a Facebook byl zmíněn jako jedna ze sociálních sítí. Není tedy vhodné přebírat zkratkovité zprávy z médií.

Navrhuji tyto otázky k obhajobě:

- 1) Jaké nové (sociologicky relevantní) poznatky práce přináší?
- 2) Kdo jsou hlavně uživatelé Facebooku a podobných sociálních sítí (mladí vs. staří?, lidé z měst či malých obcí?, atd.) Jak souvisí užívání sociálních sítí s životním cyklem, v němž se jedinec nachází, lze očekávat
- 3) Jaké jsou nezamýšlené důsledky užívání Facebooku, díky kterému mám „kontakt“ s mnoha lidmi 24 hodin denně?

Celkově práci hodnotím jako **velmi dobrou**, v případě kvalitní obhajoby nevidím důvod pro změnu **na výborné hodnocení**.

V Praze dne 2. 6. 2009

Petr Soukup

